השילוב בין המלחמה באוקראינה ופיתוח חוסן בפני מתקפות סייבר מביא למיתון בפעילות כופרה בעולם, זאת על פי דוח הסייבר החדש של האודן

- *טרם ברורות ההשלכות של המלחמה באוקראינה, אולם ההשפעה המיידית שלה היא הפחתה בתדירות מתקפות סייבר בעולם בזמן שהצדדים למלחמה ממוקדים בסדרי העדיפויות והמשאבים שלהם*
- *נראה שהשקעות ניהול הסיכונים של חברות משתלמות: נתונים שנאספו לאחרונה בדבר תדירות אירועי כופרה (טרם פרוץ המלחמה) מראים התמתנות משמעותית אם כי מדובר היה בנק' פתיחה מאוד גבוהה*
- *עליות בדמי ביטוח סייבר (שעמדו על 105% באפריל 2022) צפויות להתמתן או אפילו להתייצב מאוחר יותר השנה היה והמגמות המתוארות לעיל תימשכנה.*

6 ביוני 2022, לונדון – האודן, ברוקר הביטוח הבינלאומי, פרסם היום את הדוח השנתי השני בנושא ביטוח סייבר תחת הכותרת *"A Hard Reset 2.0"*. הדוח בוחן את ההתפתחויות אשר עיצבו את השוק בשנה האחרונה – לרבות מגמות (ופגיעות) כופרה, צבר סיכונים, המלחמה באוקראינה, סנקציות כלכליות והשימוש בלוחמת סייבר – ומעריך כיצד תפקד שוק הביטוח בתקופה משתנה זו.

הדוח של האודן חושף כי תדירות וחומרת האובדן שנגרם על ידי כופרה יצרו חוסר איזון משמעותי בין היצע וביקוש בשוק ביטוח הסייבר עד כדי כך שעלות הכיסוי הממוצע היום הוא גבוה ביותר מפי שניים מהמחיר בשנה שעברה. נתונים שפורסמו עוזרים להסביר את התופעה כאשר ההערכה השנתית למספר אירועי כופרה בעולם עלה ב-235% ב-2021 לעומת 2019 [1] וממוצע תשלומי הכופר בארה"ב עלה ב-370% [2] באותה התקופה. לאחר שמתקפות כופרה הגיעו לשיאן ברבעון השני בשנת 2021, חלה ירידה במספר ההתרחשויות לקראת סוף השנה (ראו מוצג 1) ומגמה זו נמשכת אל תחילת 2022.

מוצג 1: כופרה משתוללת אך מתמתנת (מקור: *Howden, SonicWall*)

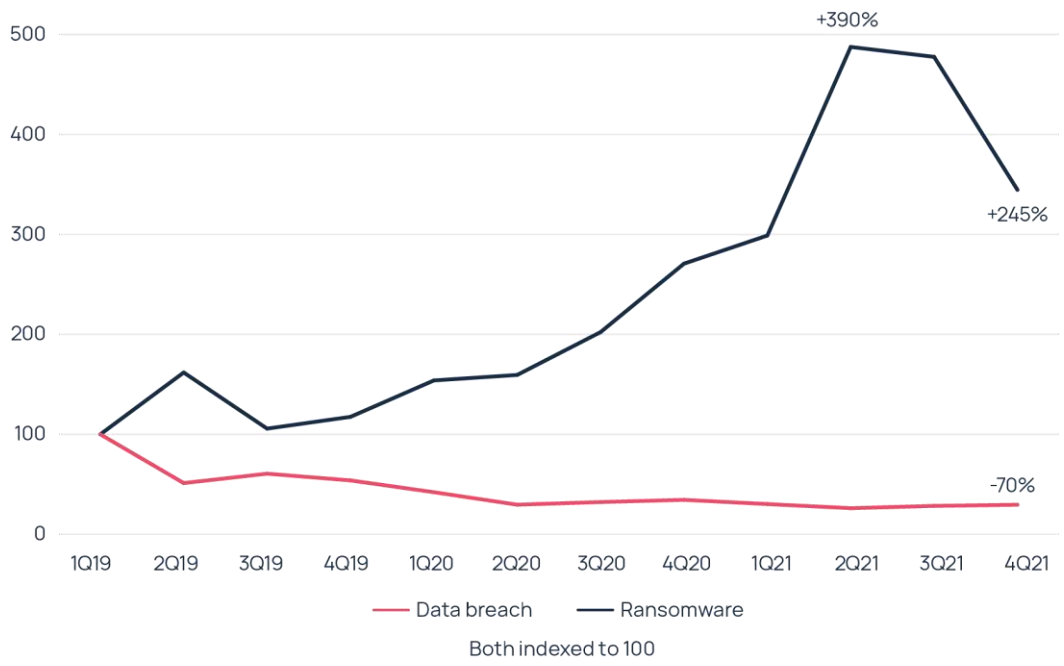

[1] מקור: SonicWall
[2] מקור: Coveware

שי סימקין, מנהל סייבר עולמי בהאודן, אמר: "תנאי השוק ממשיכים להיות קשים, אך שתי מגמות פוטנציאליות עשויות לעזור לחברות ומבטחים ככל שהשנה מתקדמת. המגמה הראשונה נובעת מתוך מגמות כופרה חיוביות יותר לאחר שננקטו צעדי חיתום וניהול סיכונים בתגובה לתדירות ולחומרה הגוברת של כופרה. חברות היום חסינות יותר בפני מתקפות כופרה משהיו בתקופה זו אשתקד.

המגמה השנייה, המלחמה באוקראינה, היא הרבה פחות צפויה, אך נראה שעד כה, הקונפליקט מיתן עוד יותר את תדירות מתקופות הסייבר תוך שהצדדים ממקדים את המאמצים שלהם בלוחמה קונבנציונאלית. מצב זה עשוי, כמובן, להשתנות כהרף עין – למשל במקרה של הפסקת אש, מתקפת סייבר רחבת היקף, לחץ על ממשלת רוסיה למצוא מקורות הכנסה חדשים ככל שהסנקציות הכלכליות מחמירות – אך נכון לעכשיו, נצפית ירידה בתביעות הביטוח לעומת השנה שעברה. כל אלה מעלים שאלות חשובות בעניין העדיפות והיעילות של פעילות סייבר בעתות מלחמה."

תמחור סייבר

התפתחות הדינמיקה הזו בהמשך 2022 מציגה גורם חיוני בעיצוב סביבת התמחור. במרבית השנה, תחום הסייבר חווה את עליות המחירים הקיצוניות ביותר בכל שוק הביטוח, כפי שעולה מתוך מדד תמחור ביטוח הסייבר העולמי של האודן המתעדכן בזמן אמת אשר מציג את ממוצע השינוי במחירים משנה לשנה החל משנת 2014 (ראו מוצג 2). בשני הרבעונים המלאים האחרונים (רבעון 4/21 ורבעון 1/22) נצפו עליות שנתיות גבוהות מ-120%, זאת על פי נתוני האודן.

דיוויד ריס, מנהל מחלקת סייבר וטכנולוגיות בהאודן UK הוסיף: "השנה האחרונה אופיינה בתיקוני מחירים, קיבולת מצומצמת ותנאים מגבילים – שוק קשה קלאסי. בעוד הערך של ביטוח סייבר ממשיך להיות רלוונטי לרוב הקונים, הכדאיות הכלכלית אצל חלקם עומדת בסימן שאלה. המשך העליות אינו בר קיימא ובסביבת תביעות חיוביות יותר שמתפתחת השנה, נראה שהמחירים יתמתנו או אפילו יתייצבו. ביצועים משופרים של המבטחים יסייעו גם למשוך קיבולת חדשה לשוק."

מוצג 2: מתוך מדד תמחור ביטוח הסייבר העולמי של האודן (*מקור: NOVA*)

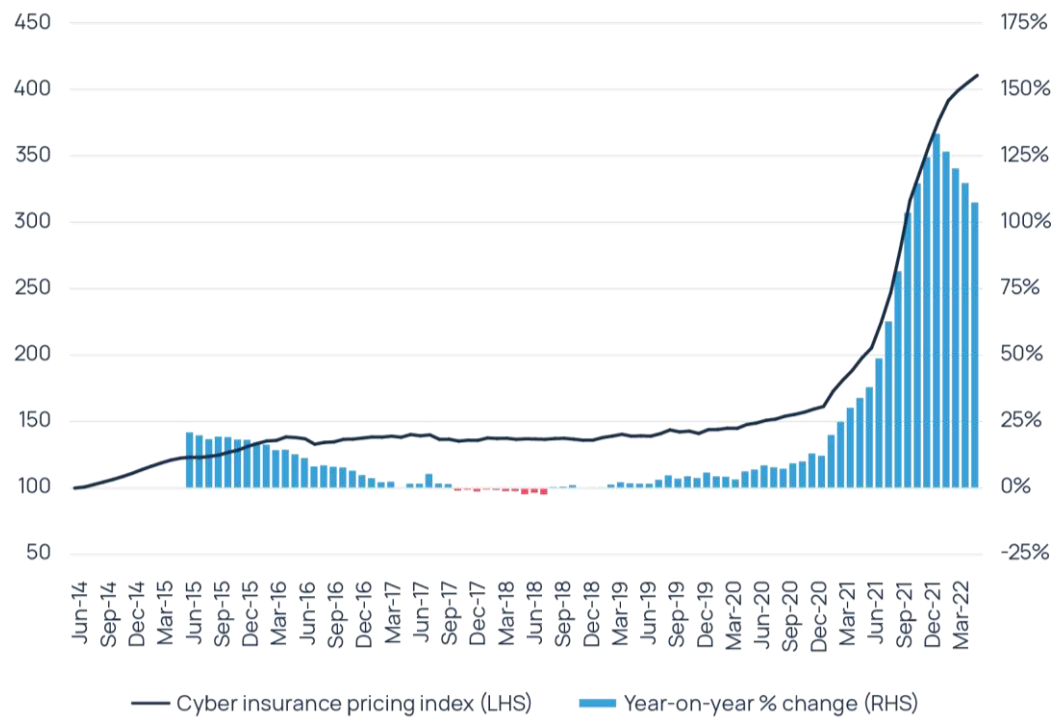

ממצאי מפתח נוספים:

נזילות סייבר

תחום הסייבר ממשיך לממש את התדמית הדינמית שלו. בדיוק כשחברות ומבטחים התחילו להסתגל למציאות החדשה של כופרה, המלחמה באוקראינה הביאה להשלכות לא ודאיות, הן בתוך ומחוץ לשטח המריבה. מערך הקבוצות שבשדה הקרב בסייבר מקשה על ההבחנה בין מתקפות בחסות המדינה ומתקפות של שחקנים עצמאיים. בעוד נראה שהסכסוך הפחית את

תדירות מתקפות הסייבר בטווח הקרוב שכן שני הצדדים (בהם פועלים כמה מכנופיות הכופרה המזיקים ביותר) ממקדים יותר את המאמצים שלהם במלחמה המתמשכת, המצב עדיין הפכפך ביותר והרבה עוד יכול להשתנות.

הישימות של סנקציות ותשלומי כופר נתונה אף היא לבחינה. גם אם מקרי הכופרה חוזרים למגמה שהייתה לפני המלחמה, ייתכן שכל תביעה לתשלום כופרה הקשורה ברוסיה עלולה להיות אסורה בשל סנקציות כלכליות. היקף כיסוי הסייבר בכלל וחריגי המלחמה היוו אף הם מקור לדיונים רבים מאז תחילת הסכסוך.

בניית חוסן

שוק הביטוח כמנגנון העברת הסיכון היווה גורם המקדם חוסן במובן זה שחברות אימצו שיטות טובות יותר לניהול הסיכון על מנת לאפשר להן גישה לקיבולת ביטוחית. מהיבט טכנולוגי, הדבר כולל זיהוי ותגובה לנקודות קצה (EDR), הפעלת הדור הבא של אנטי וירוסים, אימות רב שלבי (MFA) לגישה מרחוק, קידוד והגנת נתונים, גיבויים שוטפים ו"איחוי" (patching) מערכות קריטיות/תוכנה. הדוח מציין כי על חברות לנקוט בגישה הוליסטית לניהול סיכון הסייבר אשר מאמצת גם שיפור תהליכים. הדבר כרוך בהדרכה והכשרת עובדים, עבודה עם צדדים שלישיים, עריכת תרגילי הדמית אירוע פנים ארגוניים , בדיקת תוכניות המשכיות עסקית והתאוששות מאסון, הכנת מומחים לפעולה והבנה למי לפנות בזמן אמת.

אולם אפילו החברות בעלות רמת הכוננות הגבוהה ביותר אינן יכולות לבטל לגמרי את הסיכון של התקפה מוצלחת וכאן ניתן למצוא ייעוץ מקצועי כדי לאפשר לחברות למתן את הסיכונים שלהן ולהתאושש מאירועים. לטובת הלקוחות, מומחי סייבר מכובדים תרמו לדוח תובנות ביחס למה חברות צריכות לעשות על מנת לשפר את עמדות הסיכון שלהן, לצמצם את נקודות הפגיעות במערך האבטחה שלהן ולהכיל את ההשלכות במקרה של חדירה מוצלחת. הדוח גם מנתח את תחום אבטחת הסייבר בתקופת מלחמה באירופה כדי לסייע ללקוחות להבין את המורכבויות הקיימות בסביבה מאוד בלתי צפויה.

בדיקת מבטחים

המבטחים מגיבים להתפתחויות מהירות בתחום סיכוני הסייבר אשר, בתורן, יוצרות תהליך ביטוח קפדני המחייב בדיקה מעמיקה של בקרות הסייבר המותקנות אצל הלקוחות. השאלונים יותר מפורטים ותובעניים – ההיקף הרבה יותר טכני מאשר בשנה שעברה וכל הזמן מופיעות שאלות חדשות. לא נראה שתהיה בעתיד הקרוב הקלה בבחינת איכות אבטחת הסייבר בידי המבטחים. משכך, הכנה ותזמון הם חיוניים בשוק זה ועל החברות לצפות לתהליך בדיקה ממושך וקפדני.

בשלות שוק

כל המרכיבים הדרושים לשוק סייבר בשל יותר נמצאים כעת על השולחן. הגנות סייבר משופרות הפחיתו את החשיפה של חברות לשיבוש ממושך במקרה של מתקפה או פריצה, ועלות הכיסוי תואמת כיום לעלויות ההפסד.

ביקוש גבוה וציפייה לקיבולת רבה יותר יובילו לצמיחת שוק משמעותי בטווח הבינוני. אם CAGR- של 25% יתממש, כפי שצפוי, אנו נראה פרמיות ברוטו בשווי של יותר $25 מיליארד עד 2026. הדוח של האודן צופה כי ארה"ב תמשיך להיות השוק הגדול ביותר לביטוח סייבר, למרות שאירופה צפויה לצמצם את הפער במידה מסוימת בשנים הבאות.